



Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



Priorytet IV. Przestrzeń społeczna wysokiej jakości

Działanie 4.3 Inwestycje społeczne

Typ projektu: Inwestycje mające na celu poprawę dostępności w szczególności na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym osób z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych i osób starszych).

Pytania i odpowiedzi, które wpłynęły do dnia 12.03.2024 r.

Pytanie:

Proszę o potwierdzenie, że możliwa jest realizacja inwestycji wg poniższych założeń: Zgodnie ze wstępnie przeprowadzoną diagnozą, wsparcie byłoby skierowane na rzecz mieszkańców użytkujących mieszkania położone w różnych lokalizacjach na terenie miasta XXX. W mieszkaniach tych głównie zamieszkują osoby korzystające z pomocy społecznej, korzystające ze wsparcia OPS. W większości przypadków budynek składa się z kilku mieszkań np. 4 mieszkań, gdzie np. dwa stanowią własność prywatną i dwa są własnością Gminy (komunalne wymagające remontu). Mieszkańcy lokali mieszkalnych dysponują lokalami komunalnymi na podstawie przydziału i umowy najmu. Mieszkania administrowane są przez spółkę Urzędu Miejskiego - Przedsiębiorstwo Komunalne (umowa na administrowanie).

Dodatkowo, czy ww. inwestycja nie będzie przyczyniać się do segregacji przestrzennej grup marginalizowanych? Jak należy rozumieć ten warunek, o którym mowa w Regulaminie konkursu?

Odpowiedź:

W przypadku mieszkańców mieszkań komunalnych, korzystających ze wsparcia OPS, istnieje możliwość uczestnictwa w projekcie w zależności od warunków udzielenia wsparcia przygotowanych przez Beneficjenta projektu grantowego - Wnioskodawcy. Należy mieć na uwadze, iż zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów pkt. 4.2 Warunki szczegółowe, Grantobiorca musi posiadać prawo do dysponowania nieruchomością na podstawie umowy dzierżawy, najmu, użyczenia, trwałego zarządu itp., jednakże termin jej obowiązywania powinien obejmować okres realizacji projektu i trwałości (str. 10).

Instytucja Organizująca Nabór, jednocześnie informuje, iż wspierane będą inwestycje, które nie mogą przyczyniać się do segregacji przestrzennej grup marginalizowanych. Zgodnie z Kryterium merytorycznym szczególnym *Deinstytucjonalizacja i rozmieszczenie przestrzenne* - wskazano segregację rozumianą jako odizolowanie od społeczności lokalnej. Należy pamiętać, iż to w gestii Wnioskodawcy leży wykazanie i opisanie, że projekt w żaden sposób nie powoduje zamknięcia w grupach, oddalenia od lokalnej społeczności.

W oparciu o zapisy w literaturze, segregację przestrzenną należy rozumieć jako „nadreprezentację grupy w poszczególnych częściach miasta i ich ograniczoną reprezentację w innych obszarach. Może ona przybierać formę bardziej lub mniej skoncentrowanego skupiska, enklawy oraz zamkniętego getta. (...). Segregacja przestrzenna dotyczy występowania różnych grup społecznych w przestrzeni miejskiej pomiędzy którymi nie zachodzi fizyczny kontakt. Segregacja społeczna związana jest z brakiem społecznych kontaktów między tymi grupami. Zjawisko segregacji często wiąże się nie tylko z koncentracją określonych grup na danych obszarach miasta, ale też o możliwym pokrywaniu się pewnych skupisk z obszarami ubóstwa, bezrobocia, przestępczości oraz innych patologii (...)” [Justyna Segeš Frelak, *Dyskryminacja i segregacja mieszkaniowa migrantów - doświadczenia europejskie*, J.FrelakDyskryminacjaisegregacjamieszkaniowa1.pdf (isp.org.pl)].

Pytanie:

Kto może być Wnioskodawcą na etapie aplikowania o grant w gminie, czy musi to być osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym osoba z niepełnosprawnością, przewlekłe chora lub osoba starsza), czy może to być np. pełnomocnik tej osoby? Jakie dokumenty potwierdzające status osoby potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu są wymagane?

Odpowiedź:

Osobą wnioskującą o grant w gminie jest osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym osoba z niepełnosprawnością, przewlekłe chora, osoba starsza). Beneficjent Projektu Grantowego natomiast (jst), ustala warunki udzielania grantów, ustala kryteria wyboru Grantobiorców oraz określa jakie dokumenty powinien przedłożyć Grantobiorca aplikując o grant, w tym dokumenty dotyczące poświadczenia status osoby potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. W opinii IZ takim dokumentem może być np. orzeczenie o niepełnosprawności, zaświadczenie od lekarza, zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej. W przypadku, gdy Grantobiorcę reprezentuje pełnomocnik, IZ zaleca pełnomocnictwo sporządzone w formie pisemnej.

Pytanie:

1. Grant jest przyznawany gminie w wysokości 85% kosztów kwalifikowalnych, koszt kwalifikowalny to 50 tys. zł na jednego uprawnionego, czyli dofinansowanie 42,5tys. zł? Czy jednak 50tys to dofinansowanie, zaś kwalifikowalne to 58,82tys.?
2. Jeżeli chodzi o wkład własny, kto jego może finansować i w jaki sposób? Czy całkowitą wartość w tym koszty kwalifikowalne powinna opłacać gmina i wnioskować o zwrot dofinansowania, czy też beneficjent powinien przedstawić w rozliczeniu opłacone już faktury, a to gmina z otrzymanego grantu zwraca beneficjentowi ostatecznemu samo dofinansowanie, zaś wkład własny jest tylko jego wkładem ?
3. Czy gmina może współfinansować wkład własny Beneficjenta?

Odpowiedź:

Ad. 1

W Regulaminie Wyboru Projektów maksymalny poziom dofinansowania określono na poziomie 85% kosztów kwalifikowalnych. Wskazano, że grant nie może przekroczyć 50 000 PLN i są to koszty kwalifikowalne przypadające na 1 mieszkańca. Wobec powyższego, przyjmując, że Beneficjent wniesie 15% wkład własny, wówczas Grantobiorca otrzyma dofinansowanie w wysokości maksymalnie 42 500 PLN. Założono, że grant powinien zawierać wydatki przeznaczone na koszty kwalifikowalne, natomiast jeżeli w rozliczeniu okaże się, że w wydatkach będą zawarte koszty niekwalifikowalne, wówczas koszty te nie będą refundowane.

Ad. 2

Wkład własny powinien wnieść Grantobiorca, natomiast JST może zdecydować o finansowaniu/współfinansowaniu wkładu własnego. Wówczas odpowiednie zapisy powinny być zawarte w regulaminie wyboru Grantobiorców oraz w umowie z Grantobiorcą.

W § 8 Płatności i rozliczenia umowy o dofinansowanie projektu grantowego (wzór umowy zamieszczony w dokumentacji naboru) określono regulacje dotyczące form rozliczenia i terminów płatności. W pkt. 1 § 8 ww. umowy wskazano, że „Dofinansowanie jest przekazywane Beneficjentowi w formie refundacji wydatków kwalifikowalnych poniesionych na realizację Projektu grantowego w postaci płatności pośrednich i płatności końcowej i/lub w formie zaliczek na rachunek bankowy Beneficjenta”.

Tak więc dopuszczone zostały dwie formy rozliczenia grantu tj. refundacji wydatków kwalifikowalnych poniesionych na realizację projektu grantowego w postaci płatności pośrednich – po rozliczeniu wniosku o płatność złożonego do IZ następuje refundacja wydatków Grantobiorcy. Beneficjent projektu grantowego może również wnioskować o zaliczkę, wówczas otrzymuje dofinansowanie po zatwierdzeniu przez Instytucję Zarządzającą wniosku o płatność zaliczkową.

Ad.3

Istnieje możliwość finansowania lub współfinansowania wkładu własnego przez gminę. Jeżeli gmina podejmie decyzję o finansowaniu/współfinansowaniu wkładu własnego, powinna odpowiednie zapisy zawrzeć w regulaminie wyboru Grantobiorców, uwzględniając niedyskryminujące kryteria udziału i wyboru Grantobiorców oraz w umowie o powierzenie grantu zawartą z Grantobiorcą.

Pytanie:

1. **Czy Wnioskodawca przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu grantowego powinien przeprowadzić wstępny nabór Grantobiorców celem złożenia przez nich deklaracji udziału w projekcie?**
2. **Czy przy sporządzaniu kosztorysu Wnioskodawca może przyjąć max wartość grantu na jednego mieszkańca tj. 50.000 zł i przy sposobie oszacowania powołać się na regulamin wyboru projektu pkt.4.2 ?**
3. **W jaki sposób liczone są koszty pośrednie, 5% od całkowitych wartości kosztów bezpośrednich tj. wartość wszystkich grantów + nadzór inwestorski?**
4. **Czy do projektu grantowego obejmującego wykonanie remontów lokali mieszkalnych wraz zakupem wyposażenia Wnioskodawca powinien przedłożyć Deklarację organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 oraz Deklarację właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną?**

Odpowiedź:

Ad. 1

Wnioskodawca przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu grantowego nie może przeprowadzić wstępnego naboru Grantobiorców. Może jedynie przeprowadzić wstępne rozeznanie, np. w formie ankiety, w celu przyjęcia założeń.

Natomiast wybór Grantobiorców odbywa się dopiero po podpisaniu umowy o dofinansowanie przez Beneficjenta projektu grantowego (Jednostkę Samorządu Terytorialnego), w oparciu o procedury dotyczące realizacji projektu grantowego, opracowane przez Wnioskodawcę i zatwierdzone w trakcie oceny projektu przez Komisję Oceny Projektów.

Ad 2

Przy sporządzaniu kosztorysu Wnioskodawca może założyć maksymalną wartość grantu na jednego mieszkańca tj. 50 000 PLN (koszty kwalifikowalne). Przyjęte założenia należy opisać w Studium wykonalności. Należy pamiętać, że zakładając 15% wkład własny Beneficjenta, Grantobiorca otrzyma dofinansowanie w wysokości maksymalnie 42 500 PLN.

W przypadku zmniejszenia ilości/wartości grantów wykorzystanych przez Grantobiorców w stosunku do pierwotnych założeń, na etapie rozliczenia projektu proporcjonalnie zmniejszeniu ulegną koszty objęte limitami określonymi w ramach naboru.

Ad.3

Do wyliczenia kosztów pośrednich należy przyjąć kwalifikowalne koszty bezpośrednio związane z inwestycją. Jeżeli zaplanowano w projekcie zadanie, jakim jest nadzór inwestorski, wówczas nadzór inwestorski należy doliczyć do wartości kosztów bezpośrednich.

Ad. 4

W Instrukcji Wypełniania Załączników wskazano wymagane załączniki, które należy przedłożyć wraz z wnioskiem o dofinansowanie. Załącznikiem obowiązkowym jest Formularz w zakresie oceny oddziaływania na środowisko. Deklaracja organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 wymagana jest w zależności od zakresu przedsięwzięcia. W pkt. 2 f na str. 9-10 Instrukcji wskazano przedsięwzięcia dla których nie jest wymagana, a także te dla których jest wymagana Deklaracja organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000.

W odniesieniu z kolei do Deklaracji właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną, to zgodnie z informacją Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, zamieszczoną pod adresem <https://bialystok.wody.gov.pl/nasze-dzialania/potwierdzenie-zgodnosc-z-celami-srodowiskowymi>: „Porozumienie zawarte w dniu 13 lipca 2018 r. pomiędzy Ministrem Inwestycji i Rozwoju a Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, które pozwalało na wydawanie deklaracji w innych niż ww. przypadkach, wygasło z końcem 2023 r. W związku z tym, od początku 2024 r. deklaracje będą wydawane jedynie w zakresie zgodnym z ustawą Prawo wodne”. Przypadki, o których mowa w cytacie, wskazano na stronie internetowej Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku, pod ww. adresem.

Wobec powyższego, dla projektów składanych w ramach niniejszego naboru, nie jest wymagana Deklaracja właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną. Deklaracja właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną.

Pytanie:

Czy możliwe jest dofinansowanie kosztów sporządzenia dokumentów projektowych i opłat ponoszonych przez grantobiorcę na niezbędne uzgodnienia i pozwolenia na budowę w przypadku inwestycji wymagających pozwoleń, w tym opłat na dopuszczenie urządzeń do eksploatacji?

Odpowiedź:

Zgodnie z zapisami Regulaminu Wyboru Projektów na str.14, w katalogu wydatków kwalifikowalnych znajdują się wydatki związane z opracowaniem dokumentacji technicznej. Natomiast opłaty ponoszone przez grantobiorcę na niezbędne uzgodnienia i pozwolenia na budowę, w przypadku inwestycji wymagających pozwoleń, w tym opłaty na dopuszczenie urządzeń do eksploatacji, są wydatkami niekwalifikowalnymi w ramach przedmiotowego naboru. Należy pamiętać iż grant na jednego mieszkańca nie może przekroczyć kosztu

kwalifikowalnego w wysokości 50 tysięcy zł i koszt dokumentacji powinien mieścić się w tym limicie.

Pytanie:

Beneficjent X zorganizował spotkanie z potencjalnymi Grantobiorcami, wpłynęły ankiety potrzeb. Głównie są chętni mieszkańcy, którzy nie mają potrzeby prowadzenia prac modernizacyjnych w mieszkaniach natomiast mają wyłącznie potrzeby związane z zakupem sprzętów przeznaczonych dla niepełnosprawnych, chorych.

Regulamin programu wyklucza uzyskanie grantu wyłącznie za zakup sprzętów co jest w pewnym sensie dyskryminacją części osób niepełnosprawnych. Dlaczego warunkuje się otrzymanie grantu przeprowadzeniem prac budowlano-modernizacyjnych jeśli takowe nie są potrzebne dla części potencjalnych grantobiorców ?

Odpowiedź:

Warunki wsparcia w ramach niniejszego naboru wprost wynikają z zapisów FEoP 2021-2027 oraz SZOP 2021-2027, gdzie możliwość formuły grantowej przewidziano dla typu 5 projektów: Inwestycje mające na celu poprawę dostępności w szczególności na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym osób z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych i osób starszych). Niniejszy nabór dotyczy inwestycji w indywidualnych miejscach zamieszkania, mających na celu zapewnienie wsparcia dostosowanego do potrzeb poszczególnych osób poprzez zapewnienie wolnych od barier przestrzeni komunikacyjnych i architektonicznych w codziennym funkcjonowaniu tych osób. Tak więc wsparcie dotyczy przede wszystkim działań infrastrukturalnych, tj. remontów i adaptacji mieszkań w celu likwidacji barier uniemożliwiających swobodne poruszanie się osób o szczególnych potrzebach, w tym z niepełnosprawnością ruchową, m.in. w celu zwiększenia dostępu do usług, w tym opieki zdrowotnej i socjalnej. Zakup wyposażenia został dopuszczony wyłącznie w uzupełnieniu podstawowego założenia konkursu, jakim jest dostosowanie infrastruktury, dlatego wydatki na wyposażenie nie mogą przekroczyć 20% kosztów kwalifikowalnych w ramach pojedynczego grantu.

Pytanie:

W związku z ogłoszonym naborem proszę o informację dotyczącą analizy finansowej koniecznej do ujęcia w SW projektu.

Zgodnie z instrukcją wypełniania załączników studium wykonalności musi być zgodne z wymogami Wytycznych Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027 z kolei same wytyczne w rozdziale 1 cel i zakres wytycznych mówią iż nie rekomenduje się instytucjom zarządzającym stosowania postanowień wytycznych dla projektów, których całkowity koszt kwalifikowany nie przekracza 50 mln pln i analizy w SW powinny mieć charakter uproszczony. Ogólna pula środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie wynosi 10 000

000,00 PLN. Stąd żaden projekt najprawdopodobniej nie przekroczy wartości o której mowa w Wytycznych. Zatem, proszę o informację jaki zakres powinna mieć analiza finansowa i ekonomiczna? czy w przypadku projektów granatowych zachodzi konieczność opracowywania analizy finansowej i ekonomicznej zgodnie z wymogami opisanymi w Wytycznych?

Odpowiedź:

Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, Instytucja Zarządzająca może podjąć decyzję o zastosowaniu uproszczonej metodyki. W dokumentacji naboru nie zamieszczono opisu uproszczonej metodyki, w związku z powyższym, w ramach naboru nr FEPD.04.03-IZ.00-001/24 należy przygotować analizę finansową i ekonomiczną zgodnie z ww. Wytycznymi.